

MAGYARÁG

Közeledés a római egyezmény államai és a kisantant között

Olasz-magyar-osztrák-román-cseh-jugoszláv együttműködésre vonatkozó kezdeményező lépéseket tesz Schuschnigg kancellár Prágában

Bécs, január 16.

Az európai politika érdeklődésének homlokterében Schuschnigg kancellár prágai útja áll. A kancellár ma utazik Prágába, — hogy ott — a hivatalos jelentés szerint — előadást tartson a kereskedelmi kamarában.

Természetesen mindenki tisztában van azzal, hogy az utnak ezenkívül sokkal meszebbmenő és politikai céljai vannak. Az egyik ilyen cél a cseh-osztrák kereskedelmi kapcsolatok kimélyítése, de másfelől rendkívül szoros összefüggésben van ez az út és a prágai megbeszélés a legutóbbi eseményekkel.

Rendkívül érdekes ezzel kapcsolatban a római Lavoro Fascista című lap cikke, — amelyben megállapítja hogy Prágának ma ép oly nagy szüksége van Bécsre, mint Bécsnek Prágára.

A lap értesülései szerint a kancellár tárgyalásainak célja az, hogy a római egyezményben résztvevő államok és a kisantant között közeledést létesítsen. Az utnak tehát a két állam közötti kereskedelmi kapcsolatok mélyítése mellett az a célja, — hogy megvesse az alapját az olasz-osztrák-magyar-román-cseh-jugoszláv közeledésnek.

Az osztrák kancellár délután öt órakor érkezett Prágába, ahol ünnepélyesen fogadták. Este 8 órakor tartja meg előadását a prágai ipari klubban "A dunai államok gazdasági együttműködése" címmel. Ezután az Auto-Clubban rendeznek tiszteletére fogadást.

Holnap a kancellár látogatást tesz az államférfinaknál: Hodzsa miniszterelnöknél, Kaspar bíborosnál, majd Benes elnöknel, a ki villásreggelit ad tiszteletére.

hogy az angol minisztertanács tegnapi határozatainak megfelelően Anglia maga is az olajtilalom ellen foglal állást amely esetben Genfben keresztül felszámolható lesz az olasz-abesszin viszály.

A minisztertanácsai kapcsolatban kialakult vélemények szerint az angol kormány továbbra is hű marad az együttes biztonság rendszeréhez, viszont most már meggyőződtek arról, hogy az olajtilalom több kárt okozna, mint hasznot. Maga Eden lord in annak a véleményének ad kifejezést hogy a keletafrikai háborús viszálynak a Népszövetség sikerével, de nem Abesszinia jegyzésével kell végeznie.

A küszöbön álló népszövetségi ülészekal áll összefüggésben az a hosszabb tárgyalás, amelyet Laval francia miniszterelnök tegnap folytatott Cerutti párisi olasz nagykövettel.

Kairó, január 16.

Az egyiptomi választásokat március elején tartják meg, de a választási harc már teljes erővel folyik. Előreláthatólag a választásokból a nacionalista Wafd-párt fog győzelmesen kikerülni, ami az angolelles irányzat megerősödését jelenti.

Óvatos az angol minisztertanács

London, január 16.

Rendkívül érdekes az a fordulat, mely angol politikai körökben észlelhető az olasz-abesszin viszály ügyében. Angliában megvannak győződve ugyanis arról, hogy az abessziniai terepviszonyok és az ottani kedvezőtlen időjárás következtében az olasz hadjárat amugy is teljes kudarcba fullad, főlöseges tehát az olajmegtorlások életbe léptetésével az olasz nép elkeseredését még jobban kihívni.

Anglia hirtelen állásváltóztatásának egy másik oka kétségtelenül a távolkeleti helyzettel áll összefüggésben. A tengerészeti értekezlet kudarcá következtében ugyanis Japán féktelen fegyverkezésbe fog a Csendes Oceánon és Angliának a Földközi tengeren való elfoglaltsága csak még inkább az ő malmára hajtáná a vizet.

Ilyen körülmények között ült össze tegnap délután az angol minisztertanács, hogy döntsön Angliának az olajmegtorlások kérdésében Genfben elfogalando álláspontja felől. A minisztertanács meglehetősen habozó álláspontot foglalt el a kérdésben, végül úgy döntött, hogy Edenre bizza a helyzet megvizsgálását. A külügyminiszternek azonban azt az utasítást adták, hogy Genfben csupán a többi államok megbízottainak meghallgatására szorítkozzék és Angliát

semmilyen irányban ne kösse le.

Genfben még nem tudják milyen irányt vesz az olajmegtorlások kérdése a január 20-án kezdődő ülészekon de úgy hiszik, —

Sártengerbe fulnak a keletafrikai hadműveletek

London, január 16.

Az olaszok abessziniai harctéri helyzete, az erőtnen hangu félcafolatok ellenére is, egyre vigasztalanabb képet mutat. Az esőzések átmeneti állandósulása folytán minden komolyabb harctéri akció lehetetlenné vált. Az utak sártengerre váltak. Maguk az olasz jelentések is beismerik, angol jelentések pedig megerősítik, hogy az olasz csapatok élelmezése és a lőszerutánpótlás a terepnehézségek miatt nagyon hiányossá vált. Londonban már azzal is számolnak, hogy a sártengerben esetlegessé váló olasz visszavonulás igen súlyos katonai következményekkel járhat.

Egyes külföldi laptudosítók véleménye szerint az olaszok olyan tervet szeretnének megvalósítani, amely az abesszinek nagyobb harci tevékenységre kényszerítené.

A „Reuter“ jelentése szerint ma reggel

egy olasz felderítő repülőgép 20 percig keringett Dessie városa felett valószínűleg azért, hogy fényképfelvételeket készítsen. Dacára hogy a gép egyetlen bombát sem dobott le a lakosság az előkészített menedékhelyekre húzódott be.

A harctéri sikertelenség úgy látszik arra kényszeríti az olaszokat, hogy újabb behódolási hírekkel vigasztalják magukat. E hírek szerint az északi fronton egyre gyakrabban hódolnak be az abesszin törzsfőnökök az olaszoknak — hogy az ujonnan behódoltak nagy része csak most érkezett a frontra Abesszinia belsejéből. Vezetőik szigorú ellenőrzése miatt az abesszinek csoportosan jelennek meg az olaszok táborában, kérve azok védelmét. Természetesen Guga rasz „behódolása“ óta ezeket a behódolásokról szóló híreket a legnagyobb fenntartással kell fogadni.

Az ujévi nagy tombola 27. száma

Tatarescu miniszterelnök látogatása Niemerower főrabbinál

Bucuresti, január 16.
Dr. Niemerower állapota kielégítő és gyors gyógyulásra enged következtetni. A főrabbi csak tegnap 200 üdvözlő táviratot kapott szerencsés megmenekülése alkalmából. Többek között az amerikai, hollandiai, franciaországi csehszlovákiai, palesztinai s belgiumi zionista szervezetek küldtek táviratokat. Tegnap személyesen látogatták meg a főrabbit: Tatarescu, Inculet, d'Ormesson francia követ, Cisar érsek, Gerota professor, Elja Negruzzi és mások.

Az ifjúi törvényszék egyébként tegnap tárgyalta a merénylet, Jonescu Aurel bűnügyét. A kihallgatás ismét megerősítette azt a feltevést, hogy vallási tébolyban szenvedő egyén a tettes, aki kijelentette, hogy bár vasmunkás de Isten közvetlen szolgálójához tartozik és több ízben hivatkozott Petrache Lupura. Hangzottatta, hogy meg-

ölhetet volna a nagyrabit, de — sajnálta. Végül is a vádtanács megerősítette Jonescu vizsgálói fogságát.

A vizsgálat különben tovább folyik és azt a megállapítást tette, hogy Jonescu egy ócska kályhában találta a revolvért. Legutóbb ugyanis hordári szolgálatokat végzett és amikor egy ócska kályhát vitt haza, abban találta a fegyvert, amelynek farszelei elégték. Ő azonban elvitte egy Herskovics nevű fegyverszakértőhöz és megjavíttatta a revolvért, majd töltényeket vásárolt. Mindez még a múlt év decemberében történt.

Kihallgattak egy Boga nevű diákot, aki elmondta, hogy Sibiuból jól ismeri Jonescut és a merénylet előtti éjszakát is együtt töltötték, anélkül, hogy sejtelmé lett volna arról, mire készül ismerőse.

Sürgősen operálni kell Hitler gégerákját

Egy francia tanárt kériek fel a súlyos műtét elvégzésére

Berlin, január 16.
A német fővárosban állhatatosan tartja magát az a hír, hogy Hitlernek gégerákja van amely az utóbbi időben egyre súlyosbodott. Emlékeztetés, még néhány héttel ezelőtt Neumann bécsi zsidó orvosprofesszor, a világ egyik legkitűnőbb gégespecialistáját szőlítették fel arra, hogy operálja meg a kancellárt. A zsidó orvosprofesszor azonban azzal utasította vissza ezt a kérést, hogy az operáció veszéllyel járhat és ő mint zsidó nem vállalhat egy ilyen operációt mert ha ez nem sikerülne, úgy a náci a rosszul sikerült operációban egy új propaganda eszközt találhatnának a zsidók elleni hajszában. Tegnap a kancellár

környezete Sauerbruck híres német sebészprofesszorhoz fordult, aki azonban a súlyos felelősségre hivatkozva, szintén elhárította magát az operációtól.

Ma a német hivatalos körök Portsmann bordeauxi híres professzort a francia szenátus tagját keresték meg azzal, hogy Hitleren az esedékessé vált operációt végrehajtsa.

A francia professzor válasza egyelőre nem ismeretes még. Hitler egészségi állapotának súlyos voltát támasztja alá az a körülmény is, hogy noha részvétele be volt jelentve a január 12-i saarbrückeni ünnepeken az utolsó pillanatban lemondta.

Elfogták „Miss Romania” gyilkosát?

Egy titokzatos telefonáló a színésznő halála előtt gyanusan érdeklődött Tita Cristescu hogyléte felől

Bucuresti, január 16.
Az ország közvéleményének fantáziáját még mindig Tita Cristescu titokzatos halála izgatja. Két nappal ezelőtt úgy látszott, — hogy maguk a vizsgáló hatóságok sem tudnak tovább menni az egyszerű felvetésnél. Alig telt el azonban kétszer huszonegy óra, a Tita Cristescu ügyben máris olyan fordulatok vannak, amelyek páratlanok a maguk nemében.

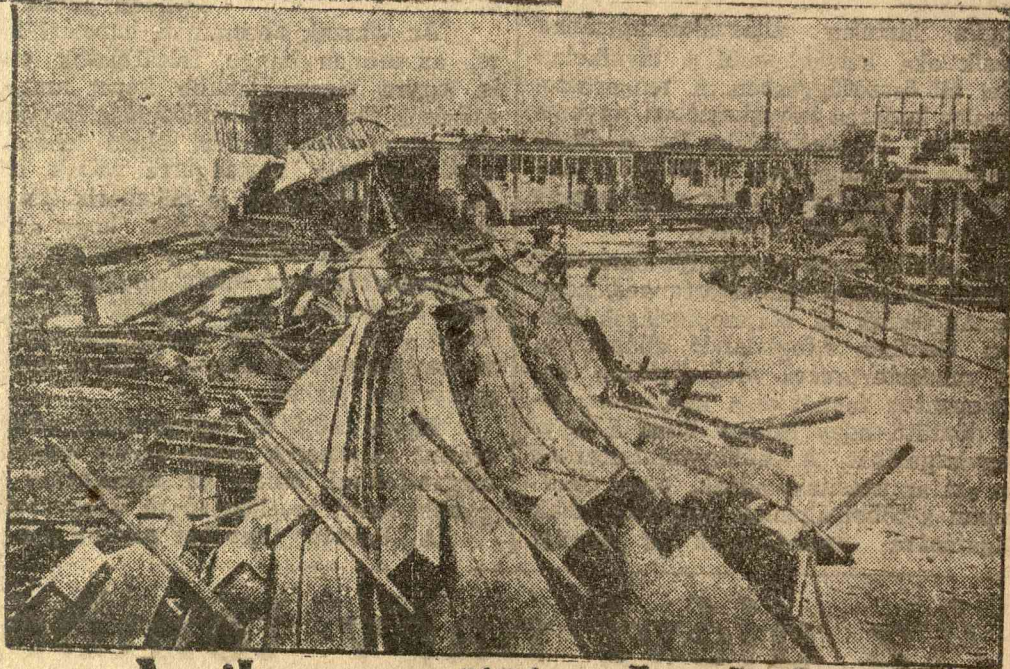
Ugyanis a vizsgálóbíró előtt jelentkezett egy férfi — a nevét a vizsgálat érdekében egyelőre még titokban tartják. Ez a férfi kijelentette, hogy biztos tudomása van arról hogy ki, mikor és honnan vette a mérget, amellyel Tita Cristescut meggyilkolták.

Az illető, aki a mérget vette, már régóta gyanuba van véve. Elment az egyik ismert gyógyszerárba, ahol egy cián injekciót kért azzal az indoklással, hogy két kutyáját akarja megmérgezni.

A gyógyszerész kötelességszerűen kijelentette, hogy nem adhat ciánt csak orvosi receptre. Azonban, amikor az illető ur kifelé ment, a gyógyszerészegéd odasugta neki, hogy 100 lej ellenében néhány nap

mulva tud adni neki, két tubus ciáninjekciót.

Két nappal később, az ur visszatért és

A vihar pusztítása Angliában

Az egyik kikötő rakpartját teljesen elpusztította a dühöngő vihar.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet az újévi tombolán

1935. december — 1936. január

vett egy fogpasztát, valamint egy darab szappant. Amikor kifelé tartott, a segéd diszkrétan 100 lej ellenében a kezébe csuszattatta a ciános dobozt.

Ennek az adatnak a birtokában, a vizsgálóbíró ismét magához kérte a gyanúsítottakat, akiket újból kihallgatott. A helyzet most már az, hogy a vizsgálóbíró tudja, hogy ki a gyilkos. Nevét a vizsgálat érdekében szintén titokban tartják.

Szintén meglepő az a vallomás is, melyet tegnap tett az ismét kihallgatott cselédeány, aki elmondja, hogy közvetlen a tragédia előtt megszólalt a telefon és így izgatott hang érdeklődött Tita Cristescu alapoja iránt. A cselédeány csodálkozva mondotta, hogy urnője jól érzi magát. Kévessej később azonban, amikor belépett Tita Cristescu szobájába, ott látta holtna a színésznőt. Akkor döbbent meg, hogy ki is lehetett az a titokzatos telefonáló, aki Tita Cristescu állapota iránt érdeklődött. Ez még különösebb, mert Tita Cristescu telefonja titkos telefon volt. Nem volt feltüntetve a telefonkönyvben és a telefonársággal Tita Cristescu barátja, Ciuley mérnök szerződést kötött, hogy a telefon létezését titokban tartja.

Mos derült ki az is, hogy Ciuley mérnök, akinél Cristescu Tita apja jelentkezett a tragédia után és 100.000 lejt követelt, Ferre Cristescu távozása után reggel négy óráig végrendeletét írta és egy bucsulevelet, amelyben bejelenti, hogy öngyilkos lesz. Közben azonban Ciuley mérnök feleség és gyermeke megtudták, hogy mit akar tenni a mérnök és megakadályozták az öngyilkosságban.

Megmérgezte magát az osztrák munkások lapjának szerkesztője

Bécs, január 16.

Megdöböntő öngyilkosság történt az osztrák fővárosban. Genner Lóránd, az Arbeiter Zeitung volt szerkesztője, volt képviselő tegnap egy rokona lakásán megmérgezte magát. A szerkesztőt igen súlyos állapotban szállították kórházba. A rendőrség kihallgatta. A szerkesztő azt mondotta, — hogy azért akart megválni az élettől, mert gyógyíthatatlan tüdőbajban szenvedett.

Repülőbélyeget kell leróni minden vásárlás után?

A kormány nem járult hozzá a légügyi alminiszter javaslatához

Bucuresti, január 16.

A repülési ügyek alminisztériuma előterjesztést tett a kormánynak arra hogy a bélyeg használatát terjesszék ki még pedig olyan mértékben hogy az levonásra kerüljön minden üzleti vásárlásnál is. Kereskedők és a közönség számára ez rendkívüli módon megnehezítette volna a forgalom lebonyolítását mert minden — még olyan jelentéktelen összegű — bevásárlásnál is a kereskedő jegyzéket lett volna köteles kiállítani csak azért, hogy a repülőbélyeg felragasztható legyen. A kormány elvben hozzájárult a bélyegek kötelező használatának kiterjesztéséhez, de — mint a pénzügyminiszter a sajtó képviselői előtt kijelentette — sokkal kisebb mértékben, mint ahogy az államtitkárság kérte.

Ugyátszik tehát, hogy a közönségnek az üzletekben eszközölt detail vásárlásainál a repülőbélyeg nem lesz kötelező.

Tilos a községeknek átvenni a maglaviti csodáról készült képet

A megyei prefektura átirata Salonta és Beius polgármestereihez

Oradea, január 16.

Petrache Lupunak, a maglaviti csodának nevével már igen sokan szélhámoskodtak. Legújabb szélhámosság amelyet elkövettek az volt, hogy a faluk község házainak csomagot küldtek utánvéttel, amelyet 40 lej ellenében válthattak ki a primárok. Ezt a szélhámoszást leplezi le a vármegyei prefektura 16.503-1935 számú rendelet, amelyet a prefektus megküldött az összes szolgabírókhoz, vajamint Beius és Salonta városok polgármestereihez. A rendelet szövegszerű fordítása a következőképp hangzik.

„A belügyminisztérium 23.378-1935 számú rendelete alapján közöljük, hogy a Po-

pescu A. Bucuresti Academia utca-16 szám alatti kiadóvállalat minden község házának egy képet küld utánvéttel amelynek az a címe: „A maglaviti csoda.“

A községi hatóságok nem tudva, hogy mit tartalmaz, átveszik és kifizetik a 40 lejt.

Hogy a községi hatóságokat ne vezessék félre, kérjük, hogy tegyenek lépéseket annak megakadályozására, hogy ilyen csomagokat a községi hatóságok átvegyenek. A minisztérium semmiféle ilyen fölösleges kiadásokat nem engedélyez.

ss. dr Bancija

vármegyei prefektus

Ludendorft ismét nyilatkozik

Hadüzenet nélkül kell megkezdeni a jövő háboruját

Berlin, január 16.

Ludendorff tábornagy, a régi német birodalom hadseregének legfőbb feje, aki nek az a véleménye, hogy a jövő háboruja nincs olyan messze és ez a háború lesz a legfélelmetesebb, most újból nyilatkozott, amely szerint a legsötétebb színekkel festi le a jövő háboruját.

— A városok bombázása — mondja nyilatkozatában Ludendorff tábornagy — ellene van a háború törvényeinek és szokásainak, ahogy azt megállapították a nemzetközi törvények. Azonban egyetlen nép sem mondott le élet és halál kérdésében erről az eszköztől, azonban arra nem gondolnak, hogy az ellenség ugyanezt az eszközt használhatja ellene.

Ismeretes, hogy 1935 június 19-én Németország tengeri egyezményt kötött Angliával, amely szerint Németország kötelezte magát hogy tengeralattjáróival nem súlyosítja el az ellenség kereskedelmi hajóit, mielőtt lépéseket nem tett arra nézve, hogy a hajó személyzetét megmentse. Ebből a szempontból Ludendorff nyilatkozata így hangzik:

„Az a cél hogy a háborúból kiküszöböljék a tengeralattjárókat, csak egyszerű óhaj marad, ugyanaz, mint az az óhaj, — hogy nem bombázzák a polgári lakosságot.

Ludendorff tábornok a hadüzenet ellen van. Az ő véleménye az, hogyha egy ország háborút kezd, akkor tegye meg azonnal és né üzenjen hadat. Eppen ezért ezek-

kel a rettenetes szavakkal fejezi be a 78 éves katona nyilatkozatát:

„Nem szabad elfelejtenünk, hogy a jövő háborujának a célja nem az lesz, hogy leigázzanak egy nemzetet, hanem az, hogy egy egész népet pusztítsanak el.“

Kérje minden olvasónk az „Erdélyi Magyarság“ 1936. évi naptárát a bizományosítól. Ara 5 lei!

Fel akarták támasztani John Gilbertet,

a szivrohamban elhunyt világhírű filmszínészt, de nem sikerült

Newyork, január 16.

Az amerikai lapok beszámolnak John Gilbert a híres filmszínész hajálának körülményeiről. A 38 éves filmszínész két napi rosszullét után halt meg szivbénulásban. Apóli csütörtök reggel hét órakor orvosért telefonáltak. Dr. Leo Madsen vágtatva érkezett John Gilbert házába. A színészt már holtan találta.

Madsen több ízben „támasztott fel“ olyan betegeket, akiket szivbénulás ért. Azt

100 ezer lejes lopás Bucurestiben

Bucuresti, január 16.

Tegnap reggel vakmerő zsebtolvajlás történt Bucurestiben. Abramovici Solomon a Saul-u. 10 szám alatti lakos tegnap reggel 100.000 lejt vett magához hogy elvigye az anglo-cseh bankba. Felszállott a kettes számú autóbuszra.

A bankban megcsinálta az összes szükséges formalitásokat, amikor a fizetésre került a sor elhülve vette észre, hogy a 100.000 lejt, amelyet kabátja külső zsebébe tett, eltűnt.

Abramovici azonnal feljelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást a vakmerő zsebtolvaj kézrekerítésére.

RÁDIÓMŰSOR

PENTEK

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsde. Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,35: Lemezek. 18: Marcu-zenekar. 19: Előadás. 19,15: Marcu-zenekar. 20: Hírek. 20,15: Lemezek. 20,40: Előadás. 21: Albu Sándor hegedűl. 21,30: Könyvek, folyóiratok. 21,35: Istratti-Edgar énekel. 22: Leipzig. 23: Hírek. 23,15: Vendéglői zene. 23,45: Hírek külföldre. 23,55: Hírek. 24: Rádiózenekar. 1,10: Lemezek.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 11,20: Felolvasás. 11,45: Felolvasás. 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 13,05: Balajka. 13,30: Hírek. 14,20: Pontos időjelzés. 14,30: Szalonzene. 15,40: Hírek. 17,10: Diákfelőra. 17,45: Pontos időjelzés. 18: Freund Dezső előadása. 18,30: Cigányzene. 19,25: Farkass László dr. előadása. 19,55: Zenei egyveleg. 21,30: Sport. 21,45: A német rádió Európa-hangversenyének ismertetése és 22: hangversenyének közvetítése. 23,05: Hírek. 23,25: Jazz. 24,10: Hanglemezek. 1,05: Hírek.

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Lemezek. 13,45: Tőzsde. Sport. 13,55: Lemezek. 14,15: Hírek. 14,35: Lemezek. 18: Katonazene. 19: Előadás. 19,15: Katonazene. 20: Hírek. 20,15: Lemezek. 20,35: Közvetítés az Operaházból. 23,55: Hírek. 24: Vendéglői zene.

Budapest: 7,45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 11,20: Felolvasás. 11,45: Felolvasás. 12,10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárás-jelentés. 13,05: Gerő Márta zongorázik. 13,40: Hírek. 14: Hanglemezek. 14,20: Pontos időjelzés. 15,40: Hírek. 17,10: Csíke Károly meséje. 17,45: Pontos időjelzés. 18: Hárfakettős. 18,30: Mit üzen a rádió? 19: Cigányzene. 20,10: Hanglemezek. 20,40: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22,10: Hírek. 22,30: Az Angot asszony leánya című operett ismertetése. 22,45: A párisi rádióállomás január 17-i adásának közvetítése vaszlemezzel. Angot asszony leánya. 23,15: Időjárásjelentés. 24,30: Táncclemez. 1,05: Hírek.

Álomkirálynő

— Társadalmi regény — 29

— Én pedig szívesen vállalom ezt a feladatot, hiszen jól tudod, pénzem van elég...

A szobaleány most Sven Berglundot jelentette be, akivel előző nap megbeszéltek, hogy együtt mennek a kiállításra.

Apa és leány várakozással néztek az ajtó felé amelyben csakhamar feltűnt Sven alakja és érdekesen halvány arca.

Julia a kezét nyújtotta a fiatalembernek.

— Üdvözlöm a nap hőst. Remélem, keplemesen töltötte az éjszakát és örömmel állapítom meg, hogy a nagy dicsőség miatt még nem feledkezett meg a szegény halandókról akik kíséretül kívántak szegődni a nagy alkalomhoz...

— És autójukban magukkal viszik a kiváló művészt a kiállításra — pötytyentette hozzá tapintatlanul Sönderheim papa.

— Amint urnóm látja méltatlan szolgáját még nem kapta el a dicsőség annyira hogy urnójáról megfeledkezett volna...

Sönderheim ur elővette az óráját és türelmetlenül felkiáltott:

— Szent Isten már mindjárt tizenegy óra és a verniszázst ekkora jeleztek. Indulhatunk?

— Csak várjanak — mondta Julia és becsöngette a szobaleányt aki bundájába segitette.

Néhány perc múlva a bankár sufolijában ültek amely száguldó tempóban vitte őket a kiállítás felé.

Pontosan tizenegy órakor elhalt a zsi-bongás, mert a kürtöző jelezte a király megérkezését. A hivatalos személységek az előcsarnokban gyülekeztek őfelsége fogadtatására. A rendezőség úgy intézkedett, hogy Svent, valamint a többi nagyobb díjjal kitüntetett művészt alkotásaik előtt fogják a királynak bemutatni. A kiállítást a nagyközönség számára csak a király és kíséretének elvonulása után nyitották meg.

Elhangzottak a szokásos beszédek, a király válaszott, azután megindult a vörös szőnyeggel bevont lépcsőkön, utána nagy-számu kísérete.

Sven Berglund festményét a nagyterem főfaján olyan módon helyezték el — hogy a belépőnek rögtön a szemébe tűnt.

A király is abban a pillanatban, amikor belépett önkéntelenül megállt az ajtó közelében, annyira megkapta az elébe táruló látvány.

A kép a megfelelő keretben és kitűnően megválasztott világításban megragadta a kevésbé műértő szemet is. A király az elragadtatás hangját hallatta, amelyből azonban ki lehetett érezni, hogy valóban szívből jön.

A kíséretében is volt valaki, akit teljesen lenyűgözött a kép látása. A kiállításra Clarisse is meghívót kapott, vőlegényével együtt, aki távoli rokonságban volt a királyi családdal. Clarisse dobogó szívvel olvasta az újságban a kitüntetés hírért és a kép címe után itélve sejtette, mit ábrázolhat a kitüntetett pályamű. Sokáig habozott vajjon elmenjen-e a kiállításra, ahol minden valószínűség szerint találkozni fog Svennel. De tudta, hogy előbb, vagy utóbb elkerülhetetlen ez a találkozás és valami kegyetlen gyönyörűsége tett abban hogy kínozza magát Sven viszontlátásával.

Hacsak sejtette volna, hogy milyen lenyűgöző hatással lesz rá ez a kép, amely szempillantás alatt eszébe juttatta a Taorminában eltöltött gyönyörű napokat, bizonyára jobban meggondolta volna hogy eljőjön a verniszázásra.

(Folytatjuk)

Véres verekedés a matrózok és kikötőmunkások között

Öt halott, negyvenöt sebesült maradt a rögtönzött harctéren és — három korcsma berendezése tönkrement

Constanta, január 16.

A constantai kikötőben tegnap véres harc folyt le a matrózok és kikötői munkások között. A „Kosziuszko” lengyel hajó amely palesztinai kivándorjók szállításával foglalkozik, a beutazási engedélyek beszüntetése következtében vesztégre kényszerült. A hajó kapitánya ezért a személyzet fizetését 35 százalékkal leszállította. Ennek következtében a matrózok sztrájkba léptek és lázongani kezdtek. A kikötői hatóság a hajó kapitányának kérésére a lázongó matrózok közül 51-et partra szállított és ezeket vonaton Lengyelországba kísérték.

A kapitány a személyzet pótlására constantai munkásokat szerződtetett. Ez ellen a kereskedelmi tengerészek szakszervezete tiltakozott minthogy a kikötőmunkások tengerészszolgálatot nem végezhetnek. A munkások és matrózok között tegnap véres verekedés keletkezett az egyik kikötői kocsmában. Az egész constantai rendőrséget mozgósítani kellett a verekedők ellen, ennek ellenére, mire a véres közelharc befejeződött, 5 hajót és 45 sebesült hevert a harc színterén. A verekedés során három kocma berendezése teljesen tönkrement. A rendőrség tömeges letartóztatásokat eszközölt.

Helybenhagyta a tábla a baia-marei aranyolvajok büntetését

Cluj, január 16.

Az elmúlt év nyarán Baia Mareban nagy bűnügyi szenzációt robbantott ki egy névtelen fejjelentés. Persa Josif és Iliuc Roman bányászok, Bonta Avram hivatalnok közreműködésével 45 kilogramm aranyat tartalmazó göröngyöt loptak el a baia ti bányából.

Az aranyat higannyal vonták ki a nemes ércet tartalmazó rögökből, amelyet egy orgazdának adtak el. Ilyen úton több mint egy fél kiló tiszta arannyal károsították meg a bányaigazgatóságot.

A deji törvényszék elé kerül először az ügy és Persa Josifot hathónapi, Iliuc Romant héthónapi Bonta Aramot negyhónapi fogházbüntetéssel sújtották. Felülbizézés folytán a cluji ítélőtábla elé került az ügy. A három vádlott a tárgyalás folyamán erélyesen tiltakozott a vád ellen. A vád- és védőbeszédok elhangzása után a táblai tanács helybenhagyta a törvényszék ítéletét, csak Bonta Avram büntetését szálította le egy hónappal. A három vádlott ártatlanságát hangoztatva, jelentette be a felebbé-zést.

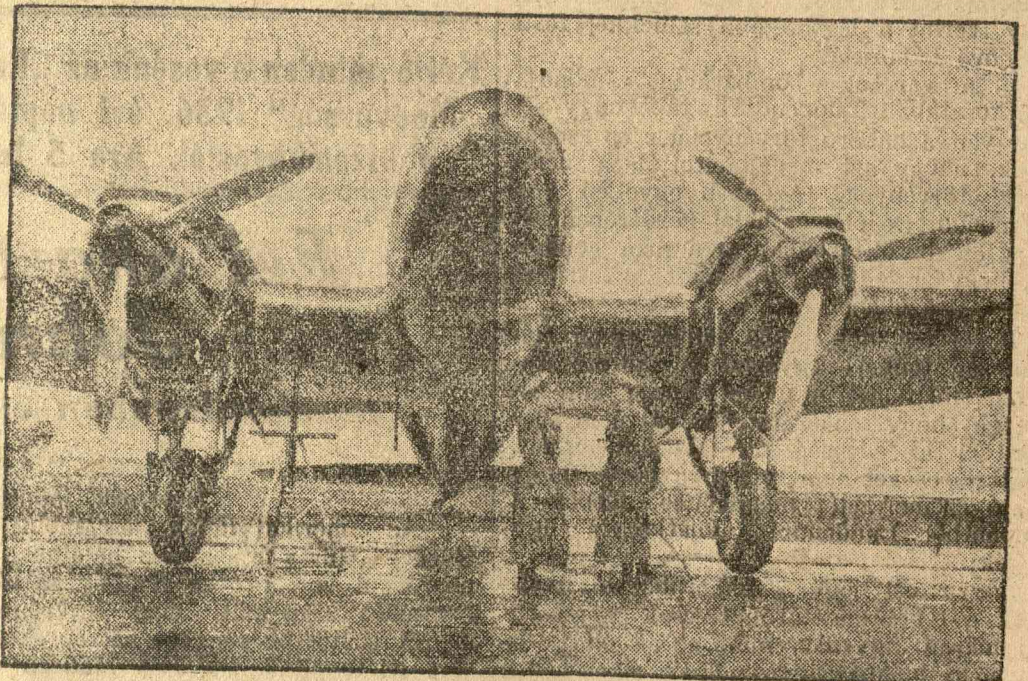
SPORT

Cao (Nac)-Ripensia vasárnap Bucurestiben?

Bucuresti, január 16.

A Bucurestiben megjelenő „Gazeta Sporturilor” szenzációs sporthírről ír. A jelentés szerint vasárnap a fővárosban a sportkedvelők igazán sportcsemegét kapnak, — amennyiben a Ripensia és a CAO (NAC)

játszik egymással barátságos mérkőzést. — Ugy a Ripensia, mint a CAO-NAC komplett csapatával áll ki a mérkőzésre, amelynek az az érdekessége is megvan, hogy a közeljövőben meginduló bajnoki mérkőzéseknek ez lesz az első erőpróbája.

Uj repülőóriás

A német Heinkel repülőgépgyár most készítette el ezt az új légi óriást amely óránként 400 kilométeres átlagssebességet is elér.

Cuza győzött a suceavai szenátorválasztáson

Hunedoaramegyében február 28-ra halasztották a pótválasztást

Bucuresti, január 16.

Tegnap folytak le a suceava-megyei szenátorválasztások. A választásokat megelőzőleg Novitchi cuzista vezér vezetésével a cuzisták végigjárták a zsidó házakat és megfenyegették a lakosságot, hogy ne menjenek résztvenni ők is a szavazáson.

A késő esti órákban ért véget a szavazatok összeszámolása amely szerint Cuza 6271 szavazatot, Granada liberális jelölt 1616 szavazatot, Rascanu nemzeti parasztpárti 2781, Tom gheorghista pedig 620 szavazatot kapott.

A választások során Suceava város főterén incidens játszódott le. A cuzista diákok megfámadtak és bántalmaztak egy zsidó diákcsoportot. A hatóságok 30 embert letartóztattak. Comanestiben a cuzisták be-

hatoltak a zsidó templomba, amelyet megakartak gyalázni. A hatóságok azonban közbeléptek. Itt 38 letartóztatás történt.

Prahovamegyében tegnap közséki tanácsosok szenátorválasztása folyt le. Teljes rendben ért véget a szavazás, amelynek eredményeként Petrescu liberális 940 szavazattal győzött a nemzeti parasztpárt jelöltjével szemben, aki 599 szavazatot kapott.

Hunedoara megyében szintén tegnap kellett volna megtartani a választást, de ezt február 28-ra halasztották, mert a kormány is jelöltet állít a pótválasztáson. Ez ugyan nem bír különösebb jelentőséggel, mert Pop Ghița nemzeti parasztpárti jelölt megválasztása biztosra vehető.

Miron Cristea lesz a görög keleti egyház legfőbb feje

Visariu Puiu választják Románia patriarkájává

Bucuresti, január 16.

Hivatalos helyről nyert értesülésekre hivatkozva, a Tempo című lap azt írja, hogy a konstantinápolyi patriarkátus szentszéki tanácsa felszólított Románia patriarkáját, hogy foglalja el az ortodox egyház legfőbb papi méltóságát. Amennyiben ez bekövetkezik, Románia bizonyos összeg-

gel segíeyzné a konstantinápolyi patriarkátust. Miron Cristea patriárka és környezete megtiszteltetésnek fogadta az ajánlatot. Amennyiben Miron Cristea az ortodox egyház legfőbb méltóságába választják, abban az esetben Románia patriarkátusát Visariu Puiu veszi át.

Ujabb államcsíny készült Bulgáriában

Két ezredes állt az összeesküvés ellen. Letartóztatták a pucss vezetőit

Szófia, január 16.

A bolgár rendőrség ismét egy készülő államcsínyről rántotta le a leplet az utolsó órákban. Koleff ezredes volt belügyminiszter fivére állottak az összeesküvés ellen, amelynek célja az volt, hogy a katonaság egyrészenek felhasználásával rajtaütésszerűen elfoglalják a kaszárnyákat és középü-

leteket és kikiáltják a diktatúrát.

A hatóságok bizalmas uton értesültek a készülő pucsról és a vezetőket lakásukon letartóztatták, még mielőtt kiadhatták volna a parancsot az általános felkelésre. Az éjszaka folyamán még számos összeesküvőt tartóztattak le és házkutatás során igen sok propaganda-anyagot foglaltak le.

250 millióval károsította meg Gross Jenő az államot

Gross veje repülőgépen érkezett Bécsbe, hogy apósa szabadlábra helyezését kieszaközölje

Bucuresti, január 16.

Gross Jenőnek a Sighetből, illetve Oradeáról elszámazott kompenzációs vezérigazgatónak Ausztriában történt letartóztatása körül egyre szélesbednek a hullámok. A fővárosi sajtó oldalas cikkekben foglalkozik az ügygel és megállapítja hogy a Cagero, Gross vállalata, nem kevesebb, mint 250 millióval károsította meg az államot.

A „Dimineata” szerint a Cagero-Gross ügynek politikai háttere is van. Igen érdekes, hogy Gross-t a vacaresti fogházban a 13-as cellában fogják elhelyezni hazaszállítás után. Ez a cella szomszédos Vasilescu-Cantalup cellájával, aki tudvalevőleg a 25 millió devizacsalás főszereplője volt. Amikor Vasilescu meghallotta hogy Gross szomszédja lesz, arra kérte a börtönigazgatót,

hogy őt helyezték el, mert nem akar ilyen szélhámossal egy fedél alatt lenni.

Beszámolnak a lapok arról is, hogy Gross Timisoaran is nagyszabású üzleteket bonyolított le.

Bécsből érkező jelentések szerint tegnap este repülőgépen érkezett az osztrák fővárosba Gross Jenő veje, aki mindent elkövet, hogy apósa szabadlábra helyezését keresztül vigye. Gross családja nagyszegű kauciót is hajlandó letétbe helyezni ennek érdekében. Gross bécsi ügyvédje, Hardeger Otto dr. kijelentette, hogy Gross — biztos tudomása szerint — nem saját céljaira használta fel a magával vitt devizákat, hanem a Steaua Romana petróleumvállalat megbízásából járt el.

A gyógytudományok fejlődésével minden betegség gyógyítható lesz

A világhírű bécsi iskola nagy ujjója, Süda (1805—1881) elsöpörte a gyógytudományban felburjánzott spekulatív tultengéseket és új alapokra fektette az orvostudományt. Kopogtatással és hallgatózással a diagnosztika biztos útjait nyitotta meg. A Rokitsansky által megállapított körbonctani eljárások valamint a beteg ágyak melletti megfigyelések feltárták a betegségek tipikus lefolyását. A Buchheim és Schmiedenbergtől megállapított kísérleti gyógyszer-tan biztos alapokra fektette a gyógyszerek hatástani ismereteit. Ujabb időkben a kémika rohamos haladása gyógyanyagaink és szervezetünk megismerésében nagy hasznunkra van és a sejtek életének kifürkészésével sok rejtett törvényszerűségeit fedett fel előttünk. Az itt felsorolt utöröröknek köszönhetjük az Amerikában nem régen — H. Mollis amerikai, Ivata Svata és Nakamura japán tudósok által felfedezett azon gyógynövényt is amelyből a világhírű „Gastro D” gyógyszer készül. Mert a legnagyobb fiziológusok állatkísérletek segítségével megállapították, hogy ezen gyógynövény kivonata, azaz a „Gastro D” olyan kémiai energiával van felruházva, amely a gyógytherápiában felbecsülhetetlen értékkel bír. Értethető tehát hogy a „Gastro D” nemcsak csillapítólag hat, hanem tökéletesen meggyógyítja azokat a makacs, idült (15-20 éves) gyomor-, epe-, vese- és májbajokat is, amelyeket eddig semmilyen más gyógyszerrel meggyógyítani nem tudtak. Sőt az egész szervezetre olyan kedvező befolyással van, hogy megszünteti az ideges gyomorbajokat, fejfájásokat, hányingert, szédülést stb. A „Gastro D” 130 lei utánvétel kapható Császár E. gyógyszer-tárában. Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— Gyengélkedés idején, különösen, ha rosszul szorulás vagy keresztfájás fokozza, az enyhe és igen kellemes természetes „Ferenc József” keserűvíz mindig puha, könnyű székürülést és kielégítő székrekedést szerez. Az orvosok ajánlják.

A megtorlásokról tárgyal a Balkán-értekezlet

Belgrád, január 16.

A Balkán-szövetség gazdasági konferenciája holnap ül össze Belgrádban. Az értekezlet legfontosabb programja a megtorlások ügyének megfárgyalása és egységes álláspont foglalása ebben a kérdésben.

Gyermekekrablás Havannában

Havanna, január 16.

Havannában szenzációt keltő gyermekekrablás történt. Ismeretlen tettesek elrabolták Paulino Corostiza dúsgazdag spanyol kereskedő fiát. A banditák az apának levelet írtak és 50.000 dollár váltságdíjat követeltek. A rendőrség megindította a nyomozást a gyermekekrabló gangszterek után. Megkérték az újságokat, hogy halgassanak a nyomozásról, míg az apának azt mondták, hogy a banditák által megjelölt időben legyen a kívánt helyen.

A rendőrség abban a pillanatban tartóztatta le az egyik tettest, amikor éppen átvette az 50.000 dollárt. A bandita elmondta, hogy négyen vannak társak. Kettőt még sikerült elfogni, a bandafőnök azonban megszökött.

Időjárás

Lassan élénkebbé váló, délkeleti légáramlás, keleten még erős éjjeli fagy.

5. oldal "ERDELYI MAGVARSÁG"

1936 január 24.

Halálba menekült egy munkanélküli pékiparos, mert nem akart a felesége keresetéből élni

Decemberben a Körösbe ugrott, de kimentették, most felakasztotta magát és meghalt

Tegnap délután a mentőket a Hilaria ucca 15. szám alá hívták ki, ahol a szoba gerendájára a 63 éves Sipos Szabó Mihály munkanélküli pék munkás felakasztotta magát. Az öngyilkosságot Sipos kisánya fedezte fel, amikor délből hazatért a borbélyüzlethől, ahol mint tanuló dolgozott.

Az öngyilkos Sipos bucsulevejét nem hagyott hátra. Hozzá tartozói szerint az öngyilkosságot azért követte el, mert nem tud

ta elviselni a gondolatot, hogy feleségét és három gyermekét nem tudja eltartani, hanem feleségének mosni kell járnia, hogy legyen mit egyenek.

Sipos Szabó Mihály az elmúlt hónapban beugrott a Körösbe a Holban uccai vashidról. Akkor kimentették, de az öngyilkosság gondolatáról nem tett le. Most aztán sikerült végzetes szándékát megvalósítania.

32 községben egyhangú választás lesz Bihormegyében

Hétfőn kezdődnek tudvalevőleg a községi választások Bihormegyében. Több községben azonban csak egy listát nyújtottak be és így ezekben a községekben nem kerül sor választásra és a benyújtott listát megválasztottnak nyilvánították. Ezek a községek a következők:

Ausau, Butani, Balnaca, Bulz, Bratea,

(beliusi járás) Archis, Susag, Clit, Nermis, Talmaciu, Urvis de Beiu (beliusi járás) Bors, (központi járás) Vaida, Hodos, Parhida Niuved (sajardi járás) Cenalos, (sacuenii járás), Tiganesti de Cris Carasau, Olcea (tincai járás), Leheceni, Poiana, Hotarel, Sustiu (vascaui járás), és Boiu (sallontai járás.)

Agyonverte alvó haragosát, aki a bálban megpofozta

Tárgyalja a törvényszék a betfiai gyilkosság bűnperét

A törvényszék első szekciója tegnap kezdte tárgyalni azt a nagyszabású bűnperet amely a múlt év augusztusában a Félix fürdőt és környékét heteken át izgalomban tartotta.

Múlt év aug. 25-én Bara Alexandru 24 éves betfiai legény bált rendezett. Megjelent a bálban Bot Dumitru 18 éves legény is, aki azonban nem táncolt. Bara Alexandru, aki a zenét dirigálta, tánc végeztével gyűjteni kezdett. Így jutott el Bot Dumitruhoz, aki kijelentette hogy majd akkor fizet, ha táncol. Ebből nézeteltérés támadt, és Bara Alexandru két pofont adott Bot Dumitrunak, aki megszegegyenlve ment haza s elpanaszolta apjának, hogy milyen csufság esett rajta. Az apa erre dühbe jött és saját fiát kezdte szidalmazni hogy pigoya fráter.

Az apa haragja másnapra sem csillapodott hanem elment az öreg Bara Lázárhoz, Bara Alexandru nagybátyjához és előtte kijelentette, hogy annak a borbély, aki meg merte ütni a fiát, dobót csinál és a koponyájából fogja inni a véré.

Ez a kijelentés nem maradt titokban s mikor aug. 29-re virradó éjjel Bara Alexandrut meggyilkolva találták, mindenki Bot Dumitrua és apjára gyanakodott.

A megpofozott legény apja azonnal alibit igazolt, hogy egész éjjel odahaza tartózkodott, a fiu azonban az egész éjjelt a mezőn töltötte. Bot Dumitru a csendőrség letartóztatja és vallatóra fogja. A csendőrségen a legény bevallotta, hogy ő követte el a gyilkosságot. Kijelentette továbbá hogy a gyilkosságra édesapja, Bot Alexandru bízta tatta fel.

A vallomás alapján letartóztatták Bot Alexandrut is, aki mindent tagadott. Ennek ellenére mindkettőjüket, sőt Bot Alexandru feleségét is bezárították az ügyészségre. Az asszony 2 hónapi fogház után szabadlábra került, az apa és a fiu azonban nem.

A két vádlott kihallgatása után sor került a tanúk vallomására. Elsőnek Bot Alexandrunét hallgatták ki, aki férje mellett tesz vallomást. Második tanu Bara Lázár, aki eskü alatt vallja, hogy neki Bot Alexandru azt mondta, hogy annak a borbély, aki a fiát megpofozta dobót csinál és a koponyájából fogja inni a véré.

Igen fontos még Indras Todornak a vallomása, akinek az égetőkemencéjénél történt a gyilkosság. Ez emondta, hogy a gyilkosság estéjén eljött hozzá először Bot Dumitru és azt kérdezte, hogy ki lesz az éjjel az égető kemencénél. Kevéssel később eljött az anyja is, majd az apja is, akik ugyanazt kérdezték. Kijelenti tanu, hogy ő csak a gyilkosság után jött rá, miért kérdezték, hogy Bara Alexandru ott lesz-e?

A per koronatanuja kétségtelenül Chilba Gheorghe, aki éjjel együtt volt Bot Dumitruval. Ez a tanu szintén eskü alatt emondotta, hogy ő ott volt lovaival a mezőn amikor ugy 10 óra felé szintén két lóval eljött Bot Dumitru és mellé feküdt. Mind a ketten elaludtak. Ő körülbelül éjjel 2 óra kor riadt fel a kutyák ugatására. Felkönyökölt és látta, hogy Bot Dumitru nincs mellette. Jobban körülnézett és akkor látta, hogy Bot Dumitru a két kilométerre fekvő mészegető kemence felől jön és szó nélkül ismét mellé fekszik.

Akkor nem gyanított semmit és nyugodtan tovább aludt, amikor ismét arra riadt fel, hogy Bot Dumitru apja kiáltja fiát és azt kérdezi, hogy ott van-e? Ekkor tudta meg, hogy gyilkosság történt és a fájában Bot Dumitru gyanúsítja a gyilkosság elkövetésével.

Déli fél kettő volt, amikor a tanúkihallgatások befejeződtek. A bíróság a többi 13 tanu kihallgatását és a perbeszéd meg tartását, valamint az ítélethozatalt szombatra halasztotta.

— Hétfőn, kedden és szerdán nem lesznek tárgyalások a törvényszéken. A prefektura közli: A január hó 20 21 és 22-én tartandó községi tanácsválasztások alkalmával úgy a törvényszék, mint a járásbírószag bírói kara a választások levezetésével lesz elfoglalva és így a fenti napokon az oradeai törvényszéken sem a járásbírószagon tárgyalások nem lesznek. Tehát, akik fenti napokra tárgyalásra vannak beidézve, ne jelenjenek meg a tárgyalásokon.

SZINHÁZ

Heti műsor:

Péntek este 9 órakor: Ereetségi, Fodor László világsikerű vigjátéka. Rendes helyjakkal.

Szombaton délután 3 órakor: Nagy gyermekelőadás. Aladár nem számár. Enkes, zenés táncos gyermek darab. Kardos Éva és Halmos fivérek fölléptével. Minden gyermek ajándékot kap.

Szombaton 6 órakor: A Nagy szerelem Molnár Ferenc színműve. Olcsó helyjakkal.

Szombaton este 9 órakor nagy premier: Montmartrei ibolya. Kálmán Imre minden eddig felülmúló világsikerű operettjüdsága.

Vasárnap 3 órakor ANYASZIV. Zsidó tárgyú énekes, zenés, táncos színmű. Olcsó helyjakkal.

Vasárnap 6 órakor: HÁROM EMBER A HÖBAN. Rendes helyjakkal!

Vasárnap 9 órakor: MONTMARTREI IBOLYA. Rendes helyjakkal!

Mozgósínházak műsora

Apollo: Nászéjszaka.

Forum: Az áruló.

Heymann: Anna Karenina.

APRÓHIRDETÉSEK

Román-magyar kisasszony! II. osztályos leányka mellé délutánra kerestetik. Ajánlatot "Komoly" jelígre kiadókba küldjünk. 4182

Piaci árúst naptárak és kalendáriumok árusítására felvesszünk. Cim a kiadóhivatalban.

Csak tisztességes és Első lépés jelígre levél van a kiadóban.

Perfektül főzni tudó bejáró szakácsnő ki diétás főzést is érti felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 4083

Eladó egy topolya-betűtes viágos köris fa betűtes hajó. Str. Constantinescu 23. Köblös-telep. 4196

Ujságárúsításra fiukat és munkanélkülieket felvesszünk. Jelentkezni a kiadóhivatalban, Piata Mihai Viteazul 4. szám.

Kis pékség kiadó vagy társat keres. Aprilie 20 ucca 133. 4202

Mig a készlet tart! Magyar-Román, Román-Magyar zsebszótár. Ára 10 lej Pásztor papíráruházában, P. Mihai Viteazul 4. 4174

Fiatal, ügyes szobalányt február 1-re keres dr Kádárné Aleea Romei 2. 4168

3 szobás fürdőszobás lakás — esélyes butorozva, — azonnalra kiadó. Str. Densuianu 19. 4032

Makulatura ujságpapír kapható nagyban és kicsinyben Pásztor Ede papíráruházában, Oradea, Piata Mihai Viteazul 4.

Alkalmazottak bejelentési nyomtatvány kapható Pásztor papíráruházában, Piata M. Viteazul 4.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA
Telefon: 380.

"ERDELYI MAGYARSÁG"
6 oldal. 1936 január 18.